

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ТА ЇЇ ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА ОСОБИСТІТЬ

Балан Олександра Євгенівна
аспірант лабораторії психології
особистості ім. П. Р. Чамати

Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України

***Анотація.** У тезах висвітлені особливості інформаційної війни та її психологічний вплив на особистість. Описані різновиди інформаційної війни та інформаційного впливу на людину та суспільство, загалом. Зазначена важливість впровадження засобів інформаційної боротьби проти російської агресії.*

***Annotation.** The theses show the peculiarity of the information war and the psychological impact on the personality. Descriptions various of information war and information impact on people and society generally. The importance of promoting the informational struggle against Russian aggression has been assigned.*

Практика останніх збройних конфліктів чітко показала, що крім змін у військовій справі, надзвичайно важливим механізмом війни є переживаюча стадію формування, інформаційна революція. Сьогодні яскравим прикладом ведення інформаційної війни є російсько-український військовий конфлікт (Хорошко, В., & Хохлачова, Ю., 2016).

Загалом, інформаційна війна – це форма інформаційного протистояння між державами або ж неурядовими, економічними чи іншими структурами, що спрямована на нанесення шкоди інформаційній сфері конкурентної сторони та на забезпечення захисту власній інформаційній сфері (Малик Я., 2015). Залучення інститутів інформаційної війни є необхідною умовою проведення інформаційних операцій, найважливіше значення серед яких займають засоби масової інформації, що зумовлено особливостями інформаційної епохи (Шпиґа, П., & Рудник, Р., 2014).

Інформаційно-психологічний вплив має на увазі – цілеспрямоване створення та розповсюдження спеціальної інформації, що позитивно або ж негативно впливає на суспільство, психіку та поведінку людей, керівництво країни та звісно ж, військовослужбовців (Саєнко, О. Г., 2015). Інформаційно-психологічна небезпека надходить саме з інформаційного середовища, що вкрай неадекватно зображує реалії та вводить людину в оману, засліплюючи її ілюзією (Сенченко, М., 2014).

Для України сьогодні, проблема інформаційної війни стає надзвичайно актуальною. Об'єктом впливу цієї війни нового типу є – свідомість людей та їх світогляд. Основним її завданням є управління та маніпулювання свідомістю людини, підкорення її волі. Найнебезпечнішим у цій ситуації є те, що свідомість тих, хто потрапив під інформаційно-психологічний вплив, не вбачає досить очевидної небезпеки (Шпиґа, П., & Рудник, Р., 2014).

Примітно, що інформаційне протистояння може бути досить різноманітним. У своїх роботах М. Лібікі, виокремив такі різновиди інформаційної війни, як: психологічна, командно-управлінська, розвідувальна, електронна, хакерська, економічна та кібервійна.

Загалом, інформаційно-психологічний вплив, має на меті дестабілізацію обстановки всередині держави, що конфліктує, зниження населенням підтримки діючої влади, надання підтримки діяльності інсургентів, створення на міжнародній арені негативного іміджу влади конфліктуючої держави (Саєнко, О. Г., 2015).

Необхідно вказати на те, що інформаційна боротьба є вагомим фактором, що має значний вплив на початок, хід та результат війни. Що не раз підтверджувала агресія Росії проти України. Отже, актуальною проблемою безпеки України є розробка концепцій захисту систем інформаційно-аналітичного забезпечення завдань інформаційного супротиву (Хорошко, В., & Хохлачова, Ю., 2016).

На нашу думку, враховуючи наслідки військових конфліктів ХХІ ст. можна говорити про те, що українській армії життєво необхідно мати інформаційні війська, до складу яких будуть входити аналітичні та спеціальні організаційно-управлінські структури з метою протидії інформаційним агресіям. Дані підрозділи мають включати в себе представників державних та військових засобів масової інформації, внутрішньополітичних та міжнародних експертів, журналістів, редакторів, сценаристів, перекладачів, операторів, хакерів, веб-дизайнерів та працівників зв'язку, що будуть орієнтуватись, як на внутрішню так і на зовнішню аудиторію, з метою просто та зрозуміло показати світовій спільноті принципи української ідеології (Сенченко, М., 2014).

Список використаних джерел:

1. Малик, Я. Й. (2015). Інформаційна війна і Україна. *Демократичне врядування*, (15).
2. Саєнко, О. Г. (2015). Механізм інформаційно-психологічного впливу в умовах гібридної війни. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Психологія*, (1).
3. Сенченко, М. (2014). Запорука національної безпеки в умовах інформаційної війни. *Вісник книжкової палати*, (6), 3-9.
4. Хорошко, В., & Хохлачова, Ю. (2016). Інформаційна війна. ЗМІ як інструмент інформаційного впливу на суспільство. Частина 1.
5. Шпиґа, П. С., & Рудник, Р. М. (2014). Основні технології та закономірності інформаційної війни. *Проблеми міжнародних відносин*, (8), 326-339.